

ЕФЕКТИВНЕ ВИРОЩУВАННЯ ЛАВАНДИ В ПІВДЕННОМУ РЕГІОНІ

Георгієва Є.І., здобувач вищої освіти гр. БТ 4/1,
Науковий керівник – Коваленко Г.В. канд. екон. наук,
ст. викладач кафедри економіки підприємств
Миколаївський національний аграрний університет

Лаванда – це багаторічний, вічнозелений напівчагарник, що характеризується протиерозійними властивостями, може вирощуватися на малопродуктивних, кам'янистих ґрунтах. Вирощування лаванди забезпечує очищення повітря від патогенних бактерій за рахунок виділення ефірної олії з антисептичними властивостями. Окрім того лаванда є цінним медоносом і забезпечує естетичну красу у фазу цвітіння. Лавандова ефірна олія має антисептичну, заспокійливу та спазмолітичну дію. Квітки і суцвіття як сировина для одержання лавандової олії входять до фармакопей 16 країн світу. Ефірна олія лаванди поліпшує концентрацію уваги. Дослідження японських вчених свідчать, що число помилок, допущених програмістами, знижується на 20%, коли вдихають запах цієї рослини [1, 2].

У наш час зростає попит на натуральну рослинну сировину та ефірну олію лаванди. Вирощування цієї культури є економічно вигідним. Оскільки територія Південного Степу України придатна за природними умовами для вирощування перспективних ефіроолійних рослин, зокрема, лаванди, так як вона світлолюбна, посухостійка і характеризується високою морозостійкістю. У той же час характеризується високою морозостійкістю. Виробництво такої лікарської рослини в Україні на даний момент не є масштабним, проте набирає популярність за рахунок багатофункціонального застосування в різних сферах промисловості: фармацевтичної, харчової, косметичної та інших. Саме тому рентабельність такого бізнесу буде дуже високою (до 8 тис. євро за 1 га). До того ж важливо зазначити, що лаванда – це багаторічна рослина. 1 раз посіяв і заробляй за 10 000\$ на рік з 1-го гектара. Найбільш

популярний спосіб збуту лаванди в Європі - продаж лавандової ефірної олії. Щорічне зростання даного ринку по всьому світу складає 6,5% і на сьогоднішній день в грошовому виразі оцінюється в 76 млн дол. [4, 5] .

Вирощування цієї прибуткової рослини стає більш популярнішим серед українських фермерів, особливо тих, які працюють на півдні країни. Інтерес до культури спричинений тимчасово втраченим Кримом, де традиційно культивували лаванду. Аналітики зазначають, що в нашій країні не менші потенційні можливості з вирощування та переробки лаванди ніж у Болгарії, яка є найбільшим виробником лавандової олії в Європі. Також попитом у косметичній промисловості користується гідролат (лавандова вода), що є побічним продуктом від виробництва олій. Літр такої води, привезеної з Болгарії коштує 45-50 доларів [4].

Капіталовкладення приблизно в 70 тис. дол., які потрібно зробити на етапі придбання посівного матеріалу та висаджування цієї культури, в подальшому окупляться доброю ринковою ціною на вирощену сировину чи продукцію її переробки. Стосовно висаджування лаванди, то на гектар потрібно мінімум 10,2 тисячі паростків за умови формування схеми 70x1,4 м, що є оптимальним способом задля механізованого оброблення і догляду. Засівати поле насінням недоречно, адже коштує воно досить дорого. Лаванду можна збирати механізовано, але це доцільно, якщо її висаджено на площі до десяти гектарів.

Ринки збуту лаванди та продуктів її переробки досить різноманітні. Можна реалізовувати саджанці та отримувати прибуток із цього виду діяльності. Крім того, лаванду активно скуповують для озеленення власних присадибних ділянок, виготовлення парфумерних виробів та ліків, виноробства. На Миколаївщині, Херсонщині, Одещині кілька фермерських господарств уже вирощують лаванду, адже зрозуміли її високу рентабельність на ринку. На Волині фермерка вирощує лаванду і збуває продукцію через свій акаунт Instagram. Навіть у Київській області є приватне

господарство «Лавандовий гай», господиня якого пропонує власноруч вироблену косметику з лаванди та поле для фотосесій.

Отже ідея культивувати цю рослину, яка наразі є нішевою в Україні, перспективна та прибуткова. Вирощування лаванди як бізнес-ідея вимагає ретельного планування, але дозволяє швидко окупити витрати і отримувати високий прибуток. Маючи відповідні кліматичні умови, Україна може знову стати найбільшим в Європі виробником ефірних олій та інших цінних продуктів переробки лікарської сировини, поповнити валютні ресурси держави, створити нові робочі місця та раціонально використовувати сільськогосподарські угіддя.

Список використаних джерел

1. Шпичак О. С. Маркетингові дослідження фармацевтичного ринку седативних лікарських засобів рослинного походження для використання у спортивній медицині / О. С. Шпичак. // Вісник фармації 3(75). – 2013. – С. 64–68.
2. Запашний бізнес планує прибутки [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://resource.com.ua/zapashnyj-biznes-planuye-prybutku/>.
3. Экономически обоснованный способ получения саженцев лаванды сорта Синева / [О. Б. Скипор, С. С. Бабанина, А. А. Попова и др.]. // Таврический вестник аграрной науки № 2 (14). – 2018. – С. 103–109.
4. Івашко О. Чи зацвіте гірська лаванда у степу? [Електронний ресурс] / О. Івашко. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/chi-zacvite-girska-lavanda-u-stepu/p/>.
5. Вигідний бізнес: в Україні вирощують надзвичайні сади лаванди [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://news.agro-center.com.ua/eco-farming/vygidnyu-biznes-v-ukraini-vyroschuyut-nadpvychni-sady-lavandy.html#.XKZelNjVJPZ>.